

Handläggare
Elisabeth Jerneke
Telefon:

Till
Resursenheten

Verksamhetsplan 2023 för Resursenheten

Förslag till beslut

Innehållsförteckning

Inledning	3
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	17
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	19
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	24
Redovisning av ekonomi	25
Resursanvändning	25
Budget 2023	25
Övrigt	25

Inledning

Organisationsbeskrivning

Resursenheten är en stödfunktion inom Förskoleavdelningen i Hägersten Älvsjö stadsdelsförvaltning. Resursenheten leds av en enhetschef och rymmer två verksamheter- Öppna förskolan/Introduktionsförskolan samt Resursteamet.

Det finns fyra Öppna förskolor och en Introduktionsförskola, med totalt sju förskollärare och en barnskötare. Resursteamet består av två specialpedagoger, en talpedagog och en psykolog som arbetar gentemot stadsdelens 12 förskoleenheter och deras ca 76 förskolor.

De öppna förskolorna inom stadsdelen är lokaliserade i Fruängen, Gröndal, Liljeholmen och Älvsjö leds av två förskollärare på varje enhet. Det är en föräldraskapsstödjande gruppverksamhet som vilar på en pedagogisk grund som riktar sig främst till de barn som inte går i förskolan.

I förutsättningarna ingår att barnet åtföljs av en vårdnadshavare eller annan vuxen som har ansvar för barnet och som förväntas delta aktivt i verksamheten. Det erbjuds kontinuerliga aktiviteter/program utifrån ålder och den värdegrund verksamheten vilar på där tillfällen ges att knyta kontakter med varandra. Öppna förskolans verksamhet ger många barn/vårdnadshavare den första upplevelsen och erfarenheten att ingå i en större grupp. En erfarenhet som kan förbereda barn och vårdnadshavare inför övergång till kommande förskolestart.

Den öppna förskolan i Liljeholmen ingår i en samlokaliserad familjecentral med BHV, BMM och socialtjänsten i stadsdelen. Där en kontinuerlig samverkan sker i mötet och över de behov som efterfrågas av vårdnadshavare och barn. Det finns en arbets- respektive styrgrupp som ses fortlöpande utifrån de behov som har inventerats inom respektive enhet.

Ett familjecentralsinriktat arbetssätt är inlett i Älvsjö där Öppna förskolan, BHV, BMM och socialtjänst samverkar.

Introduktions/öppna förskolan Lyckebo är belägen på Hägerstensåsen och ansvariga för verksamheten är förskollärare. De samarbetar med stadsdelens samhällsväglare, SYV, SFI och även de bovärdar som finns att tillgå inom området.

Introduktionsförskolans målgrupp är nyanlända föräldrar och är utformad som en öppen verksamhet med gruppaktiviteter för föräldrar och barn. Verksamheten fungerar som en mötesplats där man kan möta andra familjer samtidigt som barnen deltar i en pedagogisk verksamhet. Vårdnadshavare erbjuds språkträning både praktiskt och teoretisk samt får även ta del av samhälls- och omvärldsorientering.

Enhetens uppdrag

Resursteamets uppdrag är att arbeta preventivt och stödjande gentemot stadsdelens förskoleverksamhet. Enhetens uppdrag utförs i enlighet med gällande styrdokument: förskolans läroplan, skollagen, Stockholms stads förskoleplan och FN:s barnkonvention. Enhetens arbete utgår från kunskapen att tidiga insatser med vetenskaplig grund gör skillnad för barn, både på kort sikt och lång sikt.

Resursteamet är delaktiga i avdelningens utvecklingsarbete utifrån ett specialpedagogiskt/psykologiskt perspektiv. Genom verksamhetsstöd i form av handledning, annan kompetensutveckling och ekonomiskt tilläggsbelopp fokuserar resursteamet på barnens behov genom arbetet med förskolepersonal och -ledning.

Enhetschef har ett övergripande ansvar och samordnar verksamhetsstödet. Arbetet omfattar att utreda och besluta om ekonomiskt tilläggsbelopp, samordna kontakter mellan olika externa och interna verksamheter så som Autismcenter, Habilitering, Socialtjänst, BHV, BUP, BUMM, utredningsteam, andra stadsdelar inom staden, personal och vårdnadshavare.

Resursenheten ingår i olika nätverk så som BUS, resurssamordnare inom Stockholms Stad, stadsdelens arbetsgrupp för barn i behov av särskilt stöd. Två gånger om året anordnas barnkonferenser där varje rektor tillsammans med Resursenhetens chef går igenom respektive barns behov av stödinsatser på förskolan.

Resursteamets systematiska arbetsgång

Innan Resursteamets handledningsinsatser för arbetslag blir aktuella kring ett individuellt barn eller en barngrupp, genomför förskolans personal en kartläggning, ofta i samråd med biträdande rektor. Kartläggningens arbetsgång beskrivs i dokumentet "Checklistan". Vid behov upprättas en handlingsplan som tydliggör barnets stödbehov, rätten till ett likvärdigt lärande samt hur verksamheten behöver anpassas för att åstadkomma detta. Handlingsplanen undertecknas av vårdnadshavare och rektor. Om det finns ett behov av handledning, konsultation eller rådgivning så ansöker förskolepersonalen om detta genom att sammanfatta det som framkommit i kartläggningen på en ansökningsblankett som skickas till resursenheten. Resursteamet går regelbundet igenom inkomna ansökningar, prioriterar och fördelar ärenden mellan teamets professioner.

Rektor ansvarar för att alla barn får stöd utifrån sina behov. För att ytterligare säkerställa att verksamheten tillgodoser barnets behov kan rektor ansöka utifrån kartläggningen om ett ekonomiskt tilläggsbelopp från resursenheten. Detta belopp är till för att kunna förstärka personalgruppen och säkerställa det enskilda barnets behov. Enhetschef går igenom ansökan tillsammans med rektor på terminsvisa barnkonferenser. I slutet av varje halvår görs en uppföljning samt utvärdering med enhetschef, avdelningspersonal, vårdnadshavare och rektor.

Främjande, förebyggande och åtgärdande arbete

Resursenhetens insatser är hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande, med särskilt fokus på det hälsofrämjande arbetet. Dessa tre aspekter vävs samman inom enhetens samtliga insatser, som när förskolepersonal hittar nya sätt att arbeta, som en åtgärd för att möta ett barn med en funktionsnedsättning, vilket även främjar alla barns lärande. Nedan beskrivs dock resursenhetens olika insatser utifrån var och en av de tre aspekterna.

Främjande – understödja

Öppna förskolans och introduktionsförskolans arbete sker främst i mötet med vårdnadshavare eller andra viktiga vuxna och barn i ett tidigt skede. De öppna förskolorna arbetar med en riktad verksamhet i ett preventivt syfte där det erbjuds kontinuerliga aktiviteter/program utifrån barnets ålder. Det kan handla om att ge vårdnadshavare kunskap om barnets

rättigheter, hälsa och utveckling, att stärka föräldrars relation till varandra eller deras sociala nätverk. Det är en uppskattad träffpunkt för vårdnadshavare där man erbjuder föräldraskapsstöd eller råd om barns utveckling där personalen har en viktig roll som förebild och samtalspartner. Föräldraskapsstöd är insatser, aktiviteter och verksamheter som stärker föräldraförmågan och relationen mellan förälder och barn.

Introduktionsförskolans personal arbetar uppsökande och besöker familjer/barn vid deras boende samt att verksamheten genomförs i närliggande parker. Personalen arbetar med att skapa relationer, bygga broar och barriärer via svenska språket under sina möten på fältet. Samarbetet med bovärdar och stadsdelens samhällsvägledare är en länk och banar väg in till familjerna. Det är en plats för språk och integration och potentialen att stödja fler till etablering, minskad utsatthet och bättre liv är stor.

Det främjande arbetet inom Resursteamet sker genom att all förskolepersonal erbjuds relevant kompetensutveckling med ett hälsofrämjande fokus. Teamets specialpedagoger, talpedagog och psykolog erbjuder handledning, föreläsningar och workshops utifrån sina respektive kunskapsområden och med utgångspunkt i givna nämndmål samt förskoleenheternas behov. I viss mån riktas även teamets arbete till stadsdelens vårdnadshavare och yngre barn då teamets talpedagog regelbundet besöker respektive verksamhet för att möta frågor runt barns språk och kommunikation.

Samverkan mellan habilitering Liljeholmen och öppna förskolan är ett koncept där barn som är aktuella inom respektive verksamhet ingår. Det bygger på att i ett tidigt skede möta barn, vårdnadshavare, rektor, habiliteringspersonal och enhetschef inför förskolestart.

Enhetschef kommer att verka för att ytterligare samarbeten påbörjas under kommande år med Autismcenter, barnhälsovården, utredningsenheter samt med representanter inom logopedi.

Förebyggande – förekomma

Öppna förskolan och introduktionsförskolan samverkar med förebyggande insatser med externa aktörer som Regionen, folktandvården, bibliotek och socialtjänstens familjebehandlare. Detta för att tillgodose och möta vårdnadshavares frågor och funderingar.

Introduktionsförskolan bedrivs som en öppen förskoleverksamhet och samarbetar med socialtjänstens samhällsvägledare med att stärka familjernas möjlighet till etablering i samhället genom att erbjuda en introduktion/sluss till reguljär förskola. Vårdnadshavarna erbjuds SFI undervisning under sin vistelse på förskolan.

Det förebyggande arbetet inom Resursteamet riktar sig mot de av personal/vårdnadshavare kartlagda och/eller identifierade riskfaktorer hos enskilda barn som kan utvecklas till senare problem. Detta görs genom handledning eller annan kompetensutveckling till den personalgrupp som arbetar med det barn/den barngrupp där riskfaktorer identifierats.

Åtgärdande – ombesörja

Öppna förskolan samarbetar med BHV och även föräldrarådgivare från socialtjänsten för att stödja och hänvisa föräldrar var de kan vända sig om frågor uppkommer.

På Introduktionsförskolan stödjer personalen målgruppen i sitt språkliga arbete både med en

vidareutveckling av SFI undervisning i samtal, filmatiserade upplevelser och bilder.

Personalen inom verksamheterna fungerar som en länk över till att börja förskolan i samarbete med rektor och pedagoger.

Resursteamets åtgärdande arbete utgörs av handledning och annan kompetensutveckling som sätts in för att komma till rätta med konstaterade svårigheter på organisations-, grupp- eller individnivå. Insatserna utgör då ett stöd i förskolornas eget åtgärdande arbete. Handledning erbjuds när förskolepersonal har svårt att till fullo förstå eller möta behoven hos ett enskilt barn eller en barngrupp, eller när deras arbete är särskilt utmanande, exempelvis vid orosanmälan till Socialtjänsten. Andra kompetensutvecklingsinsatser kan utgöra en åtgärd när det framkommer att förskolepersonal upplever sig sakna kunskap inom ett visst område och då erbjuds en föreläsning med workshop i ämnet.

Enhetschefens ansvar i ett åtgärdande uppdrag är:

- Tilldelning av verksamhetsstöd i form av ekonomiskt tilläggsbelopp.
- Ekonomiskt stöd till hjälpmedel
- Plats i annan huvudverksamhet
- Samverkan med vårdnadshavare och förskola

Utvecklingsområden

Särskilt prioriterade områden 2023:

- Arbetsgruppen för barnhälsa ska fortsätta arbetet för en större likvärdighet i frågor rörande barn i behov av särskilt stöd. Detta genom att genomföra en behovskartläggning avseende barn i behov av särskilt stöd i syfte att identifiera utvecklings- och stödbehov hos enheterna samt revidera och/eller ta fram gemensamma stöddokument.
- Fortsätta arbetet med att ta fram metoder för systematisk uppföljning och utvärdering av Resursteamets insatser, som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Däri ingår att ta fram en webbenkät för utvärdering av fortbildningsinsatser samt att ta fram metoder för uppföljning av handledningen som erbjuds arbetslagen.
- Enhetschef kommer vidareutveckla samarbetsrutiner med Regionen och utredningsenheter, i syfte att tydliggöra verksamheternas olika uppdrag samt främja samverkan och kommunikation. Även samverkan med avdelningen för social omsorg om rutiner för orosanmälan fortsätter utvecklas.
- Resursenheten ska färdigställa och sprida informationsfilm och folder om resursenhetens professioner och uppdrag.

Medarbetarnas delaktighet

I enhetens arbete med verksamhetsplanen 2023 så har medarbetarna tagit del av KF:s inriktningsmål, verksamhetsmål samt de framtagna nämndmålen för stadsdelen. Det fortsatta arbetet med framtagandet av enhetens verksamhetsplan genomfördes på enheternas planeringstid samt arbetsplatsträffar under december och januari månad. Vi har gått igenom målen och diskuterat hur vi kan nå och möta den inriktning som efterfrågats av staden. De olika verksamheterna har formulerat sina mål som sammanställts av enhetschef i

Verksamhetsplanen 2023 för Resursenheten.

Under januari månad har samtliga verksamheter haft planeringsdagar med uppföljning tillsammans med enhetschef. Vi kommer att följa upp arbetet med både verksamhetsberättelsen och verksamhetsplan på APT 2/2 2023.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att stadsdelsområdets kommunala förskolor ger alla barn lika möjligheter och det stöd de behöver för att lära och utvecklas i enlighet med Barnkonventionen, Skollagen samt Förskolans läroplan.

En faktor som påverkar förskoleverksamheten är minskningen av antalet barn i åldrarna 1–5 år i stadsdelsområdet, en trend som har bestått de senaste två åren, dock ojämn över stadsdelen. Verksamheten har anpassats utifrån trenden både när det gäller lokalbeståndet och organisationen. Endast ändamålsenliga permanenta förskolelokaler är kvar i lokalbeståndet och från januari 2023 justeras antalet resultatenheter från tretton till tolv. Enligt Sweco:s befolkningsprognos ökar det totala behovet av antalet förskoleplatser successivt under kommande tioårsperiod men med start från ett lägre barnantal än tidigare prognostiserat. Det innebär att förskoleverksamheten kommer expandera framgent men att det befintliga lokalbeståndet möter platsbehovet under en längre tid än tidigare prognostiserat.

Förskolan ska främja livslångt lärande och ge trygghet och omsorg för alla barn samt förmedla och förankra grundläggande demokratiska värderingar liksom respekt för mänskliga rättigheter. Barnen i förskolan ges, oavsett könstillhörighet, möjlighet att utveckla sina förmågor och intressen med samma möjligheter och på lika villkor. Där det är möjligt att ta fram könsuppdelad statistik analyseras resultat utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Stödfrågor för jämställdhetsanalyser används vid bland annat tertialrapporter. Om förskoleenheterna uppmärksammar omotiverade könsskillnader i bedömningar, nöjdhet eller insatsernas framgång analyseras även detta.

Förskolorna erbjuder inkluderande, tillgängliga lärmiljöer och i lek och interaktion med barnen utmanas könsstereotypiska normer och värden. Ett brett urval av material, lekar och aktiviteter erbjuds för att barnen ska ha möjlighet att bredda sina lekmönster. Undervisningen sker ofta i grupper om färre barn för att värna om barns samtalsutrymme och möjliggöra för alla barn att ge uttryck för sina tankar, åsikter och idéer. På så vis möjliggörs att alla barn får lika stort inflytande över och utrymme i utbildningen oavsett könstillhörighet.

Stockholm stad är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli. För förskolan innebär det att barn har rätt till förskoleplats där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på något av minoritetsspråken.

Ett systematiskt kvalitetsarbete är en förutsättning för att utveckla en likvärdig utbildning och

undervisning av god kvalitet. Gemensamma stöddokument säkerställer likvärdigheten och anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet. Utifrån förskoleavdelningens uppföljningar och resultatanalyser under föregående verksamhetsår, har tre övergripande utvecklingsområden identifierats. Dessa områden kommer att prioriteras under 2023:

- Hållbart ledarskap och medarbetarskap
- Språkutvecklande utbildning och undervisning
- Tillgänglig och inkluderande förskola

Hållbart ledarskap och medarbetarskap

Rapporten Ledarskap i förskolan ligger till grund för förskoleavdelningens fortsatta utveckling av arbetet med förbättrad arbetssituation för barnskötare, förskollärare och rektor i syfte att skapa ett hållbart ledarskap och medarbetarskap. Följande delar ingår i utvecklingsområdet:

- Organisatoriskt och pedagogiskt ledarskap för rektorer
- Pedagogiskt ledarskap för förskollärare
- Medarbetarskap för arbetslag

Förskoleavdelningen har under 2022 påbörjat ett utvecklingsarbete med fokus på att definiera begreppet närvarande ledarskap samt på balansen i rektorsuppdraget. Arbetet omfattar att utveckla strukturer för den inre arbets- och utvecklingsorganisationen med biträdande rektorer, förskollärare och arbetslag, samt att utveckla samarbetet med stödfunktionerna. Arbetet fortsätter under 2023.

Under 2023 ska även kompetenshöjande insatser för förskollärare kopplade till pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget tas fram och genomföras. I detta ingår även att gemensamt definiera nyckelbegreppen undervisning och utbildning för att främja likvärdighet. Den professionsstärkande insatsen kommer även i delar att omfatta arbetslaget som helhet.

Tillgänglig och inkluderande förskola

Förskolan ska säkerställa att alla barn får det stöd de behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans verksamhet. Särskilda insatser är ibland nödvändiga för att möta barns individuella men även grupperns specifika behov. Behoven kan vara tillfälliga eller varaktiga, exempelvis kopplade till medicinska eller socioekonomiska förutsättningar. Insatserna kan innebära anpassningar i arbetslagens organisation eller arbetssätt, behov av specialkompetens hos medarbetare, anpassningar av lokaler samt utökad samverkan med externa aktörer. Förskoleavdelningen fortsätter därav utveckla former för arbetet med en tillgänglig och inkluderande förskola för alla barn. Avdelningen ska även genomföra en behovskartläggning avseende barn i behov av särskilt stöd i syfte att identifiera utvecklings- och stödbehov hos enheterna. Ytterligare två delar ingår i utvecklingsområdet:

- Förebyggande och främjande arbete
- Samverkan med externa aktörer

Förskoleenheterna ska under 2023 fortsätta utveckla förskolans lärmiljöer som en del i det förebyggande och inkluderande arbetet. Det påbörjade utvecklingsarbetet i samverkan med grundskolan om övergångar från förskola till skola fortsätter under 2023. Även samverkan med avdelningen för social omsorg om rutiner för orosanmälan fortsätter utvecklas.

Språkutvecklande utbildning och undervisning

Utbildningen och undervisningen ska utgå från barnens intressen där barn stimuleras och utmanas med läroplanens mål som utgångspunkt och riktning. Förskoleavdelningen tillsammans med förskoleenheterna har under 2020–2022 tagit fram och implementerat språkprogrammet för förskolan på alla enheter. Språkutvecklande arbete ligger som ett raster över hela utbildningens innehåll, från språksamtal med vårdnadshavare vid förskolestart till språkfokus vid övergång till grundskola. Läsmiljöerna fortsätter utvecklas med fördjupningar i drama, musik, berättande och skapande, både lokalt på enheterna samt i ett övergripande perspektiv. I syfte att utveckla det kollegiala erfarenhetsutbytet ska förskoleavdelningen fortsätta samordna och sprida goda exempel på arbetslagens undervisningsformer och innehåll.

Läroplanen över hela förskoleperioden

En del i arbetet med utveckling av utbildning och undervisning är att utveckla former för uppföljning och utvärdering av läroplansmålen under förskoleperioden som helhet, 1–5 år. Förskoleavdelningen ska utreda hur arbetet med läroplansmålen under hela förskoleperioden kan utvecklas.

Agenda 2030

Stadsdelsnämndens arbete och insatser bedöms stödja och bidra till mål 4. God utbildning till alla, 5. Jämställdhet samt 10. Minskad ojämlikhet i enlighet med Agenda 2030.

Nämndmål: Alla barn i förskolan stimuleras och lär utifrån sina förmågor i en utbildning med likvärdig och tillgänglig lärmiljö

Beskrivning

Målet nås genom att utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö skapar tillsammans förutsättningar för barns lärande och utveckling. Språkutvecklande arbete ligger som ett raster över hela utbildningen. Rektor leder och samordnar det pedagogiska arbetet och organiserar de strukturella förutsättningarna för utbildningen. Förskolläraren ansvarar för att undervisning bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Arbetslaget genomför utbildningen utifrån sina respektive uppdrag.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen

inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära
- Ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utforma och genomföra kompetenshöjande insatser för förskollärare och arbetslag i pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget.	2023-01-01	2023-12-31
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utreda hur arbetet med läroplansmålen under hela förskoleperioden kan utvecklas.	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: De öppna förskolorna och introduktionsförskolan ska stärka föräldraförmågan och ge en introduktion till förskolans verksamhet.

Förväntat resultat

De öppna förskolorna/introduktionsförskolan erbjuder föräldraskapsstödjande insatser till alla besökare

De öppna förskolorna/introduktionsförskolan erbjuder en tillgänglig, likvärdig lärmiljö där varje barn får lära och samspela utifrån sina förmågor i en pedagogisk gruppverksamhet.

Arbetsätt

De öppna förskolorna/introduktionsförskolan arbetar med en riktad verksamhet i ett preventivt syfte där det erbjuds kontinuerliga aktiviteter/program utifrån barnets ålder. Det kan handla om att ge vårdnadshavare kunskap om barnets rättigheter, hälsa och utveckling, att stärka föräldrars relation till varandra eller deras sociala nätverk. Det är en uppskattad träffpunkt för vårdnadshavare där man erbjuder föräldraskapsstöd och råd om barns utveckling där personalen har en viktig roll som förebild och samtalspartner.

Föräldraskapsstöd är insatser, aktiviteter och verksamheter som stärker föräldraförmågan och relationen mellan förälder och barn. Vi bjuder in och samarbetar med externa aktörer såsom; bibliotek, dietist, BVC, BMM föräldrarådgivare, fysioterapeut, SFI, folk tandvård, samhällsväglare, bovårdar, studie och yrkesväglare. Interna resurser är: Talpedagog, ABC föräldraträffar 0–2, spädbarnsmassagekurser

Den pedagogiska tillgängliga miljön är utformad så att barnen kan ha inflytande och göra egna val. Vi introducerar olika skapande material t ex, deg, flaskfärg, fingerfärg, lim, kriter.

Pedagogerna arbetar medvetet med att stötta och stimulera barnens språkutveckling genom att sjunga, ramsa, sätta ord på barnens handlingar och känslor, introducera böcker/läsning och

använda tecken. I det språkstimulerande arbetet arbetar pedagogerna både med att vara förebilder och ha en föräldraskapsstödande roll genom att förmedla kunskap kring barns språkutveckling.

Introduktionsförskolan stöttar föräldrar i deras språkutveckling genom att de uppmuntras att tillsammans med sitt barn leka, prata, sjunga, samspela på sitt modersmål för att stärka den viktiga anknytningen och språkutveckling.

Pedagogerna på de öppna förskolorna/introduktionsförskolan jobbar relationsskapande genom att ha ett positivt förhållningssätt i möten med barn och vuxna, se och bekräfta varje besökare, tar tillvara barnens nyfikenhet och lust att lära genom att sätta ord på barnens görande och stötta samspel.

De öppna förskolorna/Introduktionsförskolan informerar om hur förskola fungerar. Introduktionsförskolan kan bistå föräldrar att ansöka om förskoleplats.

Resursanvändning

Verksamheternas pedagoger i samverkan med socialtjänst, samt aktuella aktörer inom Regionen.

Kompetensutveckling via föreläsning och aktuell litteratur.

Uppföljning

Målgruppens synpunkter och våra egna reflektioner och analyser.

Utveckling

Reflektionsunderlag/mall för pedagogerna för uppföljning och utvärdering, VB, VP ska utarbetas under året.

Fortsatt samarbete med externa aktörer

En metod där besökarnas synpunkter tas tillvara skall utformas under året.

Utöka samverkan med förskolorna och barnmorskemottagningen

Fortsätta utveckla familjecentralsarbetet.

Enhetsmål: Resursenheten verkar för att stötta arbetslag och ledning i Hägersten Älvsjös förskolor i deras arbete att skapa tillgängliga och inkluderande fysiska, sociala och pedagogiska lärmiljöer.

Förväntat resultat

- Arbetslag och ledning erbjuds stöd i att fördjupa sina kunskaper om tydliga, tillgängliga lärmiljöer, socialt, pedagogiskt och fysiskt med hänsyn tagen till barn i behov särskilt stöd.
- Lärmiljöerna utformas för att skapa förutsättningar för alla barn, där olikheter tillåts vara en tillgång.
- Utvecklade rutiner för samverkan med Socialtjänsten kring orosanmälan samt ökad kunskap om dessa hos förskolans arbetslag.
- Uppdaterade versioner av de dokument som berör resursenhetens arbete med lärmiljöer.

Arbetsätt

Arbetslag och -ledning får genom handledning, andra kompetensutvecklingsinsatser samt terminsvisa barnkonferenser stöd i att fördjupa sina kunskaper om hur lärmiljöer kan utformas och utvecklas för att stödja alla barns lärande, med särskild hänsyn till barn i behov av särskilt stöd.

Genom resursteamets tvärvetenskapliga förhållningssätt kan barns och barngruppers olika behov belysas ur specialpedagogiska, psykologiska och språkliga perspektiv. Varje profession arbetar evidensbaserat utifrån gällande forskning och beprövad erfarenhet inom sitt område.

Utifrån ett främjande och förebyggande arbetsätt kommer resursteamet in tidigt i processen för att kunna stödja personal i arbetet att anpassa och utveckla tillgängliga lärmiljöer.

Genom handledning/konsultation/rådgivning erbjuds pedagogerna forum för reflektion och fördjupning kring de olika lärmiljöernas betydelse för barn och barngrupper. Resursteamets professioner arbetar dels med att lyfta fram pedagogernas egna reflektioner/kompetens, dels med att föra in komplementära, professionsspecifika kunskaper utifrån pedagogernas beskrivningar. Pedagoger ges möjlighet att fördjupa sin förståelse för hur olika barn, barngrupper och pedagoger interagerar med (och påverkas av) sina olika lärmiljöer. På så sätt ökar förutsättningarna för pedagogerna att utveckla lärmiljöernas tillgänglighet för alla barn, oavsett stödbehov.

Andra kompetensutvecklingsinsatser

Resursteamet erbjuder kompetensutveckling i form av föreläsningar med tillhörande workshops, där samtliga föreläsningar direkt eller indirekt berör de olika lärmiljöerna och deras tillgänglighet.

I arbetsgruppen med fokus på barnhälsa, håller enhetschef tillsammans med rektorer och biträdande rektorer, återkommande reflektioner kring lärmiljöernas betydelse för barn i behov av särskilt stöd. Till arbetsgruppen bjuds externa aktörer in från regionen och socialtjänsten, för att stärka samarbetet kring förskolebarns behov.

I en arbetsgrupp för samverkan med Socialtjänsten ingår enhetschef samt teamets psykolog. Detta arbete syftar till att stärka barns sociala lärmiljö genom utvecklade rutiner för förskolornas föräldrasamverkan i familjer där Socialtjänsten är inkopplad.

Teamets talpedagog ingår i en arbetsgrupp för utveckling av de språkliga lärmiljöerna inom stadsdelens förskolor.

Resursanvändning

- Resursenhetens tvärvetenskapliga team bestående av specialpedagoger, talpedagog och psykolog.
- Aktuell facklitteratur och stödmaterial kopplat till olika lärmiljöer, tillgänglighet och inkludering.

- Samverkan med förskoleenheternas ledning och pedagoger.
- Resursenhetens lokaler, IT-utrustning, telefoni, kontorsmateriel.

Uppföljning

- Handledning utvärderas genom avstämningar med arbetslagen, samt genom en statistisk sammanställning som redovisas för avdelningens enheter.
- Övriga kompetensutvecklingsinsatser utvärderas genom webbenkäter till deltagande pedagoger samt muntligen med deltagande rektorer/biträdande rektorer.
- Enhetschef följer upp resursenhetens insatser genom löpande avstämningar i olika arbetsgrupper.
- Resursteamet har fortlöpande uppföljning av enhetens insatser inom teamet.
- Enhetschef har terminsvisa barnkonferenser med rektor och biträdande rektor från samtliga förskoleenheter där ansökan görs gällande verksamhetsstöd.

I ansökan bifogas en handlingsplan med en redogörelse av vad verksamheten och barnet behöver för att utvecklas på förskolan som går igenom och gemensamma beslut fattas. Handlingsplanen upprättas i samråd med vårdnadshavare, personal, rektor och enhetens chef.

Utveckling

Utvärderingsenkäter behöver utarbetas i samråd med teamet och rektorer.

- Revidera dokument som är relevanta för Resursenheten, med de olika lärmiljöerna i särskild åtanke.
- Inom teamet diskutera våra arbetssätt för att stödja förskolepersonal och -ledning i att fördjupa förståelsen för olika lärmiljöers betydelse för barn och barngrupper med skilda förutsättningar.
- Teamet undersöker och tar del av relevant fördjupning kopplat till förskolans olika lärmiljöer, utifrån våra skilda professioner och med ett främjande och förebyggande perspektiv.
- Arbetsgruppen där enhetschef och förskoleledning ingår fortsätter sitt arbete med att öka likvärdigheten mellan stadsdelens förskolor.

Enhetens chef arbetar vidare med samarbetsrutiner med Regionen och utredningsenheter för att underlätta arbetet samt att förbygga stuprör.

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden i en inkluderande utbildning

Beskrivning

Målet nås genom att förskolans arbete med normer och värden präglas av barnkonventionens intentioner i en inkluderande utbildning för alla barn. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för alla barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Utbildningen är trygg och säker, riktlinjerna i Säker förskola, där arbetet med Aktiva åtgärder är en del, är vägledande i det arbetet. Rektor säkerställer att alla barn får det stöd de

behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans uppdrag. Undervisningen kännetecknas av lek, språk samt hållbar utveckling, där barnens förmågor och intressen tas tillvara i undervisningens utformning.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Självständighet och tillit till sin egen förmåga
- Förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen genomföra en behovskartläggning avseende barn i behov av särskilt stöd i syfte att identifiera utvecklings- och stödbehov hos enheterna.	2023-01-01	2023-08-31

Enhetsmål: De öppna förskolorna och introduktionsförskolan ska stärka föräldraförmågan och ge en introduktion till förskolans verksamhet.

Förväntat resultat

Öppna verksamheter erbjuder föräldraskapsstödjande insatser till alla besökare. Öppna verksamheter erbjuder barn och vårdnadshavare pedagogiska aktiviteter som introducerar familjerna till förskolans uppdrag.

Arbetsätt

De öppna förskolorna arbetar med en riktad verksamhet i ett preventivt syfte där det erbjuds kontinuerliga aktiviteter/program utifrån barnets ålder. Det kan handla om att ge vårdnadshavare kunskap om barnets rättigheter, hälsa och utveckling, att stärka föräldrars relation till varandra eller deras sociala nätverk. Det är en uppskattad träffpunkt för vårdnadshavare där man erbjuder föräldraskapsstöd eller råd om barns utveckling där personalen har en viktig roll som förebild och samtalspartner. Föräldraskapsstöd är insatser, aktiviteter och verksamheter som stärker föräldraförmågan och relationen mellan förälder och barn. Tematisk arbete med inplanerade besök efter behov.

Resursanvändning

Verksamheternas pedagoger i samverkan med socialtjänst, representanter från förskolan, samt aktuella aktörer inom Regionen.

Kompetensutveckling via föreläsning och aktuell litteratur.

Uppföljning

En utvärderingsenkät skall utformas under året.

Utveckling

Inom de öppna verksamheterna fortgår våra uppgjorda planer med att marknadsföra och vidareutveckla deras gemensamma arbete "under ett och samma tak" oavsett adress. Målgrupperna ska veta att i stadsdelsområdet finns en verksamhet som på fem olika platser arbetar gemensamt för ett heltäckande erbjudande av öppen förskola. Där man som besökare är välkommen till vilken plats man vill, oavsett var i stadsdelsområdet man bor. Det ska vara lätt att på ett översiktligt sätt ta del av öppettider och särskilda aktiviteter för respektive plats. Vi kommer fortsätta med att arbeta fram ett gemensamt informationsmaterial under våren.

En planering är påbörjad med Regionen och stadsdelen att starta ytterligare en familjecentral inom Solberga/Älvsjöområdet under 2022.

Enhetsmål: Resursenheten verkar för att stötta arbetslag och ledning i utformningen av en inkluderande undervisning, där barn ges det stöd och utrymme som de behöver för att utvecklas.

Förväntat resultat

Arbetslag och ledning erbjuds möjlighet till fördjupad kunskap i och förståelse för hur olikheter kan ses som en tillgång samt vilket stöd och utrymme som enskilda barn kan behöva för att kunna vara en del av och bidra till gruppen.

Arbetsätt

Genom handledning, konsultation och rådgivning samt genom föreläsningar med tillhörande workshops, berörs frågor kopplade till grundläggande demokratiska värderingar inom förskolan. Det kan exempelvis handla om inkludering, anpassning, förhållningssätt och bemötande. Arbetet utgår från ett barnperspektiv i enlighet med FN:s barnkonvention.

Varje termin förbereder och genomför Resursenhetens chef barnkonferenser med rektorer och biträdande rektorer från samtliga förskoleenheter. Där diskuteras behoven hos de barn som enheterna ansökt om verksamhetsstöd för och man utvärderar tidigare insatser. Genom att verksamhetsstöd fördelas, främjas förskolornas förutsättningar att ge alla barn det stöd och utrymme som de behöver för att kunna vara en del av och bidra till gruppens gemenskap.

I olika interna och externa arbetsgrupper samverkar Resursenheten med Socialtjänsten, Regionen och rektorer, i ett främjande och förebyggande arbete med fokus på barn i behov av särskilt stöd. Genom att samverka stärks möjligheterna för alla deltagande verksamheter att stödja och främja barns rätt att inkluderas i förskolans undervisning.

Resursanvändning

- Resursenhetens tvärvetenskapliga team bestående av specialpedagoger, talpedagog och psykolog.
- Aktuell facklitteratur och stödmaterial kopplat till demokrati inom förskolan, tillgänglighet och inkludering.
- Samverkan med förskoleenheternas ledning och pedagoger. Samt nätverk med Regionen och socialtjänsten.
- Resursenhetens lokaler, IT-utrustning, telefoni, kontorsmateriel.

Uppföljning

- Handledning utvärderas genom avstämningar med arbetslagen, samt genom en statistisk sammanställning som redovisas för avdelningens enheter.
- Övriga kompetensutvecklingsinsatser utvärderas genom webbenkäter till deltagande pedagoger samt muntligen med deltagande rektorer/biträdande rektorer.
- Enhetschef följer upp resursenhetens insatser genom löpande avstämningar i olika arbetsgrupper.
- Resursteamet har fortlöpande uppföljning av enhetens insatser inom teamet.
- På barnkonferenser genomförs uppföljning och utvärdering av förskolornas arbete med sina olika lärmiljöer utifrån beviljat verksamhetsstöd i form av ekonomiskt tilläggsbelopp.

Utveckling

- Arbetsgruppen för barnhälsa fortsätter sitt arbete där syftet är att skapa en större likvärdighet inom förskoleenheterna. Detta genom att fånga upp personalens kommande behov, se över dokument, reflektera över att dra upp manualer/checklistor för att stödja personalens arbete. Detta arbete kommer att fortgå under 2023 med månadsvisa möten.
- Enhetschef arbetar vidare med samarbetsrutiner med Regionen och utredningsenheter, i syfte att tydliggöra verksamheternas olika uppdrag samt främja samverkan och kommunikation.
- Inom teamet diskutera våra arbetssätt för att stödja förskolepersonal och -ledning i att fördjupa förståelsen för hur grundläggande demokratiska värderingar kan praktiseras genom en inkluderande undervisning.
- Teamet undersöker och tar del av relevant fördjupning kopplat till demokrati i förskolan, utifrån våra skilda professioner och med ett främjande och förebyggande perspektiv.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Nämndmål: Invånarna har tillgång till ett rikt utbud av kultur, fritidsaktiviteter och föreningsliv

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämndens enheter integrerar kultur i verksamhetens vardagliga arbete. Särskilda medel finns avsatt för detta. Tillgång till kultur spelar en viktig roll för barn och unga som skapar sin identitet. De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer. Förskolan är därför en given mötesplats som kan ge lika möjligheter till deltagande och skapande i enlighet med Stockholm stads kulturstrategiska program. Kulturpengen till förskolan samt stöd i hur arbetet med kultur kan utformas och utvecklas ökar förutsättningarna för att lyckas med intentionen.

Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Barnen i förskolan har ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Unga får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna ett brett utbud av kulturaktiviteter som riktar sig och är tillgängliga för alla. Fritidsgårdarna samarbetar med lokalt civilsamhälle och andra fritidsgårdar för att tillsammans erbjuda ett brett verksamhetsutbud.

Lokala föreningar har möjlighet att söka verksamhetsbidrag och bidrar på det sättet att utveckla kultur- och fritidsverksamheter i stadsdelsområdet.

Förvaltningen initierar samarbeten som utvecklar och stärker nätverk till och mellan föreningar och deras verksamheter. Bland annat planeras kulturprojekt som i samverkan med föreningar, förskolor, skolor, fritidsaktiviteter bjuder in till samverkan, synliggör aktörerna och stimulerar till samarbete.

Ett utvecklingsarbete pågår för att bygga kontaktytor och samarbeten mellan olika föreningar och verksamheter. Syftet är att utveckla och bredda deltagandet, nå nya målgrupper, öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.

Vid bidragsgivning till föreningar samordnas regler och arbetssätt med stadens andra bidragsgivare för en effektivare handläggning och bättre service. Arbetet pågår för att tydliggöra och utveckla regler och syfte med bidrag till föreningar samtidigt som en rättssäker process säkerställs och oegentligheter motverkas.

Utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program, utvecklar stadsdelsförvaltningen arbetet med att inventera lokalbestånd och behov av lokaler för kultur, fritid och föreningsliv i

stadsdelsområdet. Stadsdelsområdets parker är viktiga mötesplatser som ska erbjuda både aktiviteter och rekreation.

Förväntat resultat

- Kultur- och fritidsaktiviteter planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.
- Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.
- Barn på förskola och unga i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.
- De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, träffpunkter och genom sina organisationer.
- Boende i stadsdelsnämndens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.
- Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet. samarbete med föreningar och nätverks mellan föreningar och verksamheter utvecklas.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en fossilbränslefri organisation med minimal klimatpåverkan

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden arbetar utifrån stadens klimathandlingsplan samt miljöprogrammet i sitt miljö- och klimatarbete. Stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan sträcker sig fram till slutet av 2023. Stadsdelsnämnden tar med sin handlingsplan ett krafttag vad gäller miljö- och klimatfrågorna, och växlar nu upp arbetet ytterligare i och med skärpta miljö- och klimatmål.

Stadsdelsnämnden arbetar med att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan, och tar fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. De två metoder som främst används är investeringar i utsläppsminskande utrustning och beteendeförändringar.

Klimatinvesteringsmedel söks för de projekt där investering i utsläppsminskande åtgärder inom stadsmiljöverksamhet eller verksamhetslokaler ses som den bästa lösningen. För att åstadkomma beteendeförändringar satsar nämnden på kompetenshöjande insatser i form av bland annat utbildningar i energieffektivt beteende i storkök och hållbara kontor, samt utvecklad intern samverkan om miljö- och klimatfrågor.

När upphandlingen av ny parkentreprenad görs under 2023 ska tydliga miljökrav ställas för att minska nämndens indirekta klimatpåverkan.

Verksamheter som köper in livsmedel ska genom ökad medvetenhet minska livsmedels negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska stadsdelsnämnden få ner sina utsläpp från livsmedel ytterligare under 2023. Livsmedelsinköp är stadsdelsnämndens största källa av växthusgaser.

Stadsdelsnämnden kommer att utveckla former för att inkludera civilsamhälle och näringsliv i klimatarbetet i större utsträckning. En del i detta är att arbeta med utökad medborgardialog.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden har slutfört samtliga aktiviteter i den lokala miljö- och klimathandlingsplanen.
- Klimatpåverkan från konsumtion har minskat, stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation och klimatanpassningsåtgärder har vidtagits.
- Avfall som uppstår tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin och matavfall sorteras i alla lokaler där det är möjligt.
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning har minskat med en fjärdedel av mandatperiodens mål om en 10 procentig minskning.
- Användningen av plast och engångsartiklar har minskat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämndens medarbetare som arbetar i tillagningskök eller mottagningskök ska gå e-utbildningen om energieffektivt beteende i storkök	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Enheten arbetar för att stadsdelsnämnden är en fossilbränslefri organisation med minimal klimatpåverkan.

Förväntat resultat

Minskad energiförbrukning
Miljöanpassade resor
Avfall källsorteras

Arbetsätt

Minska utskrifter genom ökad användning av digitala hjälpmedel
Miljövänliga alternativ används som färdmedel
Sopsortering

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning	88	88 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	70 %	70 %	År

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bidrar till en god livsmiljö och har giftfria verksamheter

Beskrivning

Målet nås genom att arbeta systematiskt med verktygen Chemsoft och Byggvarubedömningen. Under 2023 ska arbetet med de båda verktygen utvecklas, i syfte att vässa arbetet.

Vidare nås målet genom att växla upp arbetet med skadlig påverkan från livsmedelsinköp. Stadsdelsnämnden ska undersöka orsaker till att nämnden historiskt sett haft svårt att nå målen för ekologiska livsmedel, samt se över möjliga lösningar för bättre måluppfyllelse framöver. Till detta hör också arbetet med att utveckla strategier för miljö- och klimatsmarta inköp av livsmedel inom äldreomsorg och social omsorg - där förskoleavdelningens lyckosamma arbete under de senaste åren fungerar som modell.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Stadsdelsnämnden har en plan som följs för att bygg- och anläggningsprojekt följer kraven i Byggvarubedömningen.
- Det finns ett systematiskt arbete för att öka andelen inköpta ekologiska livsmedel och animalier som har krav på djurskydd samt restriktiv antibiotikaanvändning ökar inom stadsdelsnämndens alla verksamheter som köper in livsmedel.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom tilldelad ekonomisk ram

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Nämndens lokalförsörjningsplan tas fram i samband med Underlag för budget 2024-2026. I lokalförsörjningsplanen slås nämndens långsiktiga arbete med lokaler fast, i syfte att tillgodose verksamheternas krav på ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Inriktningen framåt är att hyra lokaler av stadens fastighetsägande bolag. Under 2023 kommer nämnden att öppna en ny förskola om sex avdelningar i kvarteret Zachrisberg nära Årstabergets pendeltågsstation.

Förväntat resultat

- Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.
- Stadsdelsnämnden hyr lokaler som är ändamålsenliga och kostnadseffektiva

Enhetsmål: Enheten bedriver verksamheten inom sin ekonomiska ram.

Förväntat resultat

Verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar.
Ekonomiskt verksamhetsstöd fördelas efter barns behov.

Arbetssätt

Terminsvisa barnkonferenser gällande barn i behov av särskilt stöd.
Månadsuppföljning med economicontroller.

Uppföljning

Uppföljning och utvärdering av analyser med economicontroller och avdelningschef.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Sjukfrånvaro		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Sjukfrånvaro dag 1-14		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet att ha fokus inom områdena; anställningar, arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap.

Goda och trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. Rekryteringsprocessen säkerställer att rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med verksamhetens kompetensförsörjningsplan och bemanningsstrategi.

Systematiskt arbete inom arbetsmiljöområdet är ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. En god arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap ska säkerställas genom balans mellan uppdrag och resurser, samt ett rimligt antal medarbetare per chef. För skyddsombud och chefer hålls gemensam utbildning i grundläggande systematiskt arbetsmiljöarbete regelbundet.

Att arbeta främjande och förebyggande med friskfaktorer för att sänka sjukfrånvaron och skapa en god social och organisatorisk arbetsmiljö är prioriterat. Friskvård är en viktig del inom arbetsmiljöarbetet för att skapa förutsättningar för medarbetare att må bra. Som personalförmån kan medarbetare i stadsdelsnämnden ta ut friskvård på arbetstid när arbetet och verksamheten så tillåter. Förvaltningen arbetar systematiskt med kort- och långtidsfrånvaro enligt den rehabiliteringsprocess som är gemensam för staden.

Under perioden augusti – november utför alla enheter arbetsmiljöronder som även inkluderar ett avsnitt rörande årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Resultatet av den årliga uppföljningen summeras på avdelnings- respektive nämndnivå och följs upp i samverkansgrupper tillika arbetsmiljökommittéer. Resultatet analyseras och eventuella åtgärder som är gemensamma för en stor del av stadsdelsnämnden samordnas.

Ett aktivt strategiskt kompetensförsörjningsarbete utifrån uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. Varje

verksamhet planerar kompetensutvecklingsinsatser och för att bibehålla en kontinuitet i verksamheten och stärka försörjningen av chefer och nyckelkompetenser är det även viktigt med en strategisk successionsplanering. Inom äldreomsorgen kommer den genomförda kartläggningen av formell kompetens ligga till grund för vidare utvecklingsinsatser för att säkerställa kompetensbehovet på kort och lång sikt. Vid rekrytering av chefer är det även viktigt att de fem kompetenserna i stadens chefsprofil är vägledande i rekrytering och urval.

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. Ledarskapet ska vara präglad av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod. Chefer ska stöttas och stärkas i detta för att på bästa sätt kunna leda sin verksamhet och i det uppmuntra medarbetare att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus.

Chefer som är nya i sin chefsroll, genomgår chefsintroduktion för att få en god grund till vad som förväntas i uppdraget kopplat till personalansvar och att vara arbetsgivarföreträdare. Utvecklingsinsatser för chefer kan även ske genom stadens chefsutvecklingsprogram och upphandlade insatser.

Förväntat resultat

- För de anställningar som ingås ska normen vara tillsvidareanställning på heltid.
- Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet.
- Planering av kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål.
- Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget.

Enhetsmål: Enheten är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö.

Förväntat resultat

Funktionella arbetsplatser med möjlighet till avskildhet.

Resursenheten är en jämlik, deliberativ arbetsplats med engagerade medarbetare

Arbetsätt

Enhetens verksamheter/personal är få och det kan innebära att det blir arbetsanhopning. Sammantaget resulterar detta i att vi får schemalägga och hålla koll på våra tider, prioritera arbetsuppgifter och lägga in paus tid.

Enheten utgår ifrån de riktlinjer som Arbetsmiljöverket har utfärdat gällande ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Där vi utgår ifrån undersökning av arbetsmiljön utifrån fysiska, organisatoriska och sociala arbetsförhållanden. Vi gör fortlöpande reflektioner om det pågående arbetet på fältet på våra teammöten, utvecklingsdagar och APT. Därefter går igenom och granskar de riskkällor som kommer upp och hanterar dessa tillsammans. I samband detta gör vi en riskbedömning och klargör de processer och åtgärder som behövs för att hantera risken. Dessa dokumenteras för en uppföljning av åtgärden.

Vi anser att tydlighet, transparens och möjlighet att påverka är av största vikt för den psykosociala arbetsmiljön på arbetsplatsen och ger positiva effekter.

Resursanvändning

Enhetens medarbetare och chef
Stadsdelens övergripande HR och IT stöd
Friskvårdstid
Subvention till friskvårdsaktivitet

Uppföljning

Vi följer kontinuerligt upp våra arbetsmiljöer på APT och i miljö/skyddsronder.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Nämndmål: Stadsdelsnämnden har en hög beredskap i alla verksamheter

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden utför ett genomgripande arbete för att identifiera och analysera stadsdelsnämndens viktiga och samhällsviktiga verksamheter och processer. Stadsdelsnämndens kris-, kontinuitets- och beredskapsarbete är samordnat så att de hänger ihop, är effektivt och känt för de som berörs. Kunskaphöjande insatser inom krisberedskap och civilt försvar genomförs i stadsdelsnämndens verksamheter. Arbetet med krisstödsorganisation fortsätter, i syfte att ge stadsdelsområdets invånare stöd vid kriser. Stadsdelsnämnden avsätter resurser för att implementera de lokala tillämpningsanvisningarna för informationssäkerhet. Stadsdelsnämndens beredskap att hantera kriser och samhällsstörningar stärks genom ett systematiskt planeringsarbete samt övning.

De lokala anvisningarna för informationssäkerhet ska implementeras och alla medarbetare ska känna till hur nämnden arbetar med informationssäkerhet och dataskydd. Detta sker bland annat genom att de obligatoriska utbildningarna genomförs för samtliga medarbetare och genom det nätverk av informationssäkerhets- och dataskyddsambassadörer som finns på förvaltningen.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap inför kommande kriser.
- Risk- och sårbarhetsanalysen är genomarbetad, dynamisk och välkänd för relevanta funktioner.
- Samhällsviktiga verksamheter och de verksamheter som är av vikt för dessa har en kontinuitetsplan som är övad.
- Stadsdelsnämnden har tre permanenta trygghetspunkter.

-Nödvändig information om dataskydd och informationssäkerhet har nått och är begriplig för samtliga medarbetare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla medarbetare ska genomgå de obligatoriska utbildningarna om dataskydd och informationssäkerhet	2023-01-01	2023-12-31
Samtliga chefer ska genomgå utbildningen i informationssäkerhet och dataskydd som är framtagen för målgruppen	2023-01-01	2023-12-31
Samtliga verksamheter ska ta fram en beredskapspärm där rutiner för krishantering ska finnas	2023-01-01	2023-12-31

Redovisning av ekonomi

Resursanvändning

- Resursenhetens tvärvetenskapliga team bestående av specialpedagoger, talpedagog och psykolog.
- Aktuell facklitteratur och stödmaterial kopplat till olika lärmiljöer, tillgänglighet och inkludering.
- Samverkan med förskoleenheternas ledning och pedagoger.
- Resursenhetens lokaler, IT-utrustning, telefoni, kontorsmateriel.
- Stadsdelens övergripande HR och IT stöd
- Friskvårdstid
- Subvention till friskvårdsaktivitet

Budget 2023

Verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar.

Ekonomiskt verksamhetsstöd, så kallad tilläggsbelopp fördelas efter barns behov. Terminsvisa barnkonferenser gällande barn i behov av särskilt stöd säkerställer att rätt stödinsatser görs.

Uppföljning och utvärdering av analyser med ekonomicontroller och avdelningschef genomförs månadsvis.

Övrigt

Hantering av klagomål, synpunkter och förbättringsförslag

Synpunkter, klagomål och förbättringsförslag hanteras direkt på telefon, genom skriftliga svar eller genom fysiska möten. Delgivning om information går direkt till berörda verksamheter via chef.

Agenda 2030

Enheten bidrar till målen i Agenda 2030 genom att arbeta för en hållbar, inkluderande och rättvis utveckling för alla barn. Barnkonventionens huvudprinciper är en röd tråd.

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde.

- Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.
- Alla barn har rätt till liv och utveckling.
- Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Inom de öppna verksamheterna arbetar vi för att lägga en trygg och viktig grund tillsammans med vårdnadshavare. Detta i samarbete med socialtjänsten och olika aktörer inom Regionen.

Inom de öppna verksamheterna arbetar vi tillsammans med avdelningens förskolestrateg i olika forum för att nationella minoriteters rättigheter skall tillgodoses. Vi erbjuder aktivitet en gång i veckan för barn/vårdnadshavare med finska som modersmål. Under 2023 fortsätter vi arbetet med att erbjuda aktivitet för barn/vårdnadshavare med romani som modersmål.

På samtliga öppna verksamheter så finns det barnlitteratur på de nationella minoritetsspråken.